

Warszawa, dnia 9 lipca 2014 r.

Poz. 908

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 2 lipca 2014 r.

**w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na niektóre cele
z zakresu ochrony środowiska²⁾**

Na podstawie art. 400a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki udzielania horyzontalnej pomocy publicznej, zwanej dalej „pomocą”, na niektóre cele z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze środków pozostających w dyspozycji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) przedsiębiorcy, mikroprzedsiębiorcy, małym i średnim przedsiębiorcy – należy przez to rozumieć przedsiębiorstwo, mikroprzedsiębiorstwo, małe i średnie przedsiębiorstwo w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3, z późn. zm.);
- 2) dużym przedsiębiorcy – należy przez to rozumieć przedsiębiorstwo inne niż mikroprzedsiębiorstwo, małe i średnie przedsiębiorstwo;
- 3) standardzie ochrony środowiska UE – należy przez to rozumieć warunki, jakie przedsiębiorca powinien osiągnąć w zakresie ochrony środowiska, w tym w zakresie oszczędności energii, określone w dyrektywach lub rozporządzeniach Unii Europejskiej, lub obowiązek stosowania przez przedsiębiorcę najlepszych dostępnych technik udostępnionych na stronie internetowej ministra właściwego do spraw środowiska;

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone:

- 1) rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia będące inwestycjami służącymi redukcji emisji ze źródeł spalania paliw (Dz. U. Nr 209, poz. 1517 oraz z 2009 r. Nr 162, poz. 1294),
 - 2) rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia będące inwestycjami związanymi z odnawialnymi źródłami energii (Dz. U. Nr 14, poz. 89 oraz z 2009 r. Nr 162, poz. 1295),
 - 3) rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia będące inwestycjami służącymi zastosowaniu technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję oraz oszczędzanie surowców (Dz. U. Nr 61, poz. 385 oraz z 2009 r. Nr 162, poz. 1296),
 - 4) rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia będące inwestycjami służącymi ograniczeniu emisji lotnych związków organicznych (Dz. U. Nr 62, poz. 392 oraz z 2009 r. Nr 162, poz. 1297),
 - 5) rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia będące inwestycjami służącymi poprawie jakości paliw i technologii silnikowych (Dz. U. Nr 89, poz. 547 oraz z 2009 r. Nr 162, poz. 1298)
- które utraciły moc z dniem 31 grudnia 2012 r.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1238 oraz z 2014 r. poz. 40, 47, 457 i 822.

- 4) polskim standardzie ochrony środowiska – należy przez to rozumieć warunki, jakie przedsiębiorca ma osiągnąć w zakresie ochrony środowiska, w tym w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa polskiego;
- 5) wartości pomocy – należy przez to rozumieć ekwiwalent dotacji brutto obliczany zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. Nr 194, poz. 1983, z 2006 r. Nr 183, poz. 1355 oraz z 2009 r. Nr 122, poz. 1008);
- 6) intensywności pomocy – należy przez to rozumieć stosunek wartości pomocy do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą.

§ 3. Pomoc jest udzielana zgodnie z Wytycznymi wspólnotowymi w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska (Dz. Urz. UE C 82 z 01.04.2008, str. 1), zwanymi dalej „Wytycznymi wspólnotowymi”, oraz z załącznikiem XII do Traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

§ 4. 1. Pomoc na realizację celów z zakresu ochrony środowiska może być udzielana na:

- 1) rekultywację terenów zanieczyszczonych substancjami niebezpiecznymi w wyniku działalności człowieka;
- 2) inwestycje w odnawialne źródła energii lub produkcję biopaliw spełniających kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w pkt 1.5.6 Wytycznych wspólnotowych;
- 3) inwestycje służące wytwarzaniu energii w wysokosprawnej kogeneracji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.⁴⁾);
- 4) inwestycje służące zmniejszeniu zużycia energii;
- 5) inwestycje związane z ochroną powietrza, powierzchni ziemi, wód powierzchniowych, wód podziemnych lub mające na celu ograniczenie hałasu;
- 6) inwestycje związane ze zmniejszeniem zapotrzebowania na surowce lub materiały;
- 7) inwestycje związane z ograniczaniem wytwarzania odpadów lub gospodarowaniem odpadami wytworzonymi w przedsiębiorstwie, w tym przygotowaniem do ponownego użycia, recyklingiem lub innym odzyskiem;
- 8) inwestycje związane z poprawą jakości paliw innych niż biopaliwa, o których mowa w pkt 2;
- 9) inwestycje związane ze stosowaniem silników przyjaznych środowisku;
- 10) inne inwestycje służące zmniejszeniu uciążliwości przedsiębiorstwa dla środowiska.

2. Pomoc na rekultywację, o której mowa w ust. 1 pkt 1, może być udzielona, jeżeli:

- 1) stopień zanieczyszczenia terenu stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzi lub środowiska;
- 2) nie można ustalić podmiotu odpowiedzialnego za zanieczyszczenie terenu lub nie można wyegzekwować od takiego podmiotu pokrycia kosztów rekultywacji;
- 3) celem rekultywacji jest nadanie lub przywrócenie wartości użytkowych lub przyrodniczych zanieczyszczonego terenu, w szczególności oczyszczenie gleby lub wody.

3. W przypadku inwestycji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, podejmowanych przez przedsiębiorców, dla których istnieją standardy ochrony środowiska UE określające udział energii ze źródeł odnawialnych w całkowitej produkowanej przez nie energii, pomoc może być udzielona, jeżeli inwestycja jest podejmowana w celu, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lub 3.

4. W przypadku inwestycji, o których mowa w ust. 1 pkt 4–10, pomoc może być udzielona, jeżeli inwestycja jest podejmowana w celu:

- 1) dostosowania przedsiębiorcy do standardów ochrony środowiska UE, pod warunkiem zakończenia inwestycji co najmniej rok przed ich wejściem w życie, lub
- 2) dostosowania przedsiębiorcy do standardów ochrony środowiska UE na warunkach określonych w Traktacie o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej w załączniku XII w rozdziale 13 w sekcji D w pkt 2 w lit. a–c, lub
- 3) podniesienia poziomu ochrony środowiska w przedsiębiorstwie w stopniu wykraczającym ponad standardy ochrony środowiska UE, lub
- 4) podniesienia poziomu ochrony środowiska w przedsiębiorstwie, jeżeli nie ustanowiono standardów ochrony środowiska UE.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984 i 1238 oraz z 2014 r. poz. 457 i 490.

5. Pomocy nie udziela się:

- 1) na działalność polegającą na produkcji podstawowej produktów rolnych w zakresie, w jakim zastosowanie mają Wytyczne Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007–2013 (Dz. Urz. UE C 319 z 27.12.2006, str. 1, z późn. zm.);
- 2) na działalność związaną z produkcją podstawową produktów rybołówstwa i akwakultury w zakresie, w jakim zastosowanie mają rozporządzenie Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz. Urz. UE L 223 z 15.08.2006, str. 1, z późn. zm.), Wytyczne do celów analizy pomocy państwa dla rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE C 84 z 03.04.2008, str. 10) lub rozporządzenie Komisji (WE) nr 736/2008 z dnia 22 lipca 2008 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw zajmujących się produkcją, przetwórstwem i wprowadzaniem do obrotu produktów rybołówstwa (Dz. Urz. UE L 201 z 30.07.2008, str. 16);
- 3) na infrastrukturę transportu.

§ 5. Pomoc może być udzielana w formie:

- 1) dotacji, w tym dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, lub
- 2) oprocentowanych pożyczek, lub
- 3) częściowych umorzeń oprocentowanych pożyczek.

§ 6. W przypadku rekultywacji, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą zalicza się koszty związane z rekultywacją pomniejszone o wzrost wartości gruntu wynikający z jej przeprowadzenia.

§ 7. 1. W przypadku inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2–10, do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą zalicza się koszty inwestycji pomniejszone o:

- 1) koszt inwestycji referencyjnej, która stanowi wiarygodną i ekonomicznie racjonalną alternatywę dla inwestycji objętej pomocą;
- 2) korzyści uzyskiwane dzięki realizacji inwestycji.

2. Do kosztów inwestycji zalicza się koszty poniesione bezpośrednio na:

- 1) prace przedrealizacyjne, w tym niezbędne studia, ekspertyzy, koncepcje, projekty techniczne, projekty budowlane, raport oddziaływania na środowisko;
- 2) nabycie gruntu i przygotowanie terenu budowy;
- 3) nabycie lub wykonanie budowli lub budynków;
- 4) nabycie maszyn i urządzeń, wraz z kosztami transportu, załadunku lub wyładunku;
- 5) roboty budowlane lub związane z instalacją i uruchomieniem poszczególnych urządzeń lub całego obiektu;
- 6) obiekty i infrastrukturę związane z inwestycją, w tym zaopatrzenie w wodę, energię elektryczną, ciepło, gaz oraz przyłączenie do systemu odprowadzania ścieków, ogrodzenie, oświetlenie, zagospodarowanie terenu i obszaru ograniczonego użytkowania;
- 7) zakup i instalację urządzeń automatyki i sterowania, aparatury kontrolno-pomiarowej, przygotowanie i wyposażenie zaplecza technicznego i laboratoryjnego;
- 8) nabycie wartości niematerialnych i prawnych w formie patentów, licencji, nieopatentowanej wiedzy technicznej, technologicznej lub z zakresu organizacji i zarządzania, jeżeli wartości te spełniać będą łącznie następujące warunki:
 - a) będą nabyte na warunkach rynkowych od przedsiębiorstwa, nad którym nabywca nie sprawuje bezpośredniej ani pośredniej kontroli,
 - b) będą podlegać amortyzacji,
 - c) będą stanowić aktywa przedsiębiorstwa, które otrzymało pomoc, oraz będą pozostawać w zakładzie, z którym związana jest pomoc, i będą wykorzystywane wyłącznie w tym zakładzie przez co najmniej pięć lat, chyba że są przestarzałe pod względem technicznym;
- 9) usługi niezbędne do realizacji inwestycji, w tym nadzór, badania potwierdzające osiągnięcie efektu ekologicznego, inwentaryzację powykonawczą.

3. Inwestycja referencyjna oznacza:

- 1) w przypadku inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, podejmowanych przez przedsiębiorcę, dla którego nie istnieją standardy ochrony środowiska UE – inwestycję w konwencjonalne źródło energii o takiej samej mocy pod względem efektywnej produkcji energii lub – w przypadku biopaliw – inwestycję pozwalającą uzyskać taką samą ilość paliwa innego niż biopaliwa spełniające kryteria zrównoważonego rozwoju;
- 2) w przypadku inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 – inwestycję pozwalającą uzyskać taką samą ilość energii elektrycznej i ciepłej bez osiągnięcia wysokosprawnej kogeneracji;
- 3) w przypadku inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, podejmowanych w celu dostosowania przedsiębiorcy do standardów ochrony środowiska UE na warunkach określonych w Traktacie o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej – porównywalną pod względem technicznym inwestycję niezwiązaną z podwyższeniem poziomu ochrony środowiska rozumianym jako dostosowanie do standardów ochrony środowiska UE;
- 4) w przypadku inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 4–10, podejmowanych w celu podniesienia poziomu ochrony środowiska przez przedsiębiorcę, jeżeli nie ustanowiono dla niego standardów ochrony środowiska UE:
 - a) jeżeli służą dostosowaniu do standardów ochrony środowiska, jakie przedsiębiorca powinien spełniać zgodnie z przepisami prawa polskiego – porównywalną pod względem technicznym inwestycję niezwiązaną z podwyższeniem poziomu ochrony środowiska rozumianym jako dostosowanie do polskich standardów ochrony środowiska,
 - b) jeżeli nie służą dostosowaniu do polskich standardów ochrony środowiska – porównywalną pod względem technicznym inwestycję, która nie zapewnia analogicznego podwyższenia poziomu ochrony środowiska i która zostałaby zrealizowana bez pomocy;
- 5) w przypadku inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 4–10 oraz ust. 3, podejmowanych w celu:
 - a) dostosowania przedsiębiorcy do standardów ochrony środowiska UE, pod warunkiem zakończenia inwestycji co najmniej rok przed ich wejściem w życie,
 - b) podniesienia poziomu ochrony środowiska w przedsiębiorstwie w stopniu wykraczającym ponad standardy ochrony środowiska UE
– porównywalną pod względem technicznym inwestycję, która nie zapewnia analogicznego podwyższenia poziomu ochrony środowiska, przy czym zakres inwestycji referencyjnej określa się w sposób gwarantujący ograniczenie kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą wyłącznie do dodatkowych kosztów związanych z ochroną środowiska.

4. Przez dodatkowe koszty związane z ochroną środowiska:

- 1) o których mowa w ust. 3 pkt 5 lit. a, należy rozumieć koszty niezbędne do osiągnięcia poziomu ochrony środowiska wymaganego przez standardy ochrony środowiska UE w porównaniu do kosztów niezbędnych do osiągnięcia standardów ochrony środowiska UE, które przedsiębiorca powinien spełniać na dzień udzielenia pomocy;
- 2) o których mowa w ust. 3 pkt 5 lit. b, należy rozumieć koszty niezbędne do osiągnięcia poziomu ochrony środowiska wyższego niż wymagany przez standardy ochrony środowiska UE.

5. Korzyści uzyskiwane dzięki realizacji inwestycji obejmują:

- 1) dochody wynikające ze zwiększenia zdolności produkcyjnych,
- 2) oszczędności w ponoszonych kosztach,
- 3) dochody pochodzące z dodatkowej produkcji

– pomniejszone o korzyści, jakie uzyskano by w wyniku realizacji inwestycji referencyjnej.

6. Korzyści uzyskiwane dzięki realizacji inwestycji oblicza się dla pierwszych pięciu lat eksploatacji przedmiotu inwestycji.

7. W przypadku pomocy na inwestycje, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 4, korzyści uzyskiwane dzięki realizacji inwestycji oblicza się:

- 1) w przypadku mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców – dla pierwszych trzech lat eksploatacji przedmiotu inwestycji;

- 2) w przypadku dużych przedsiębiorców objętych europejskim systemem handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla – dla pierwszych pięciu lat eksploatacji przedmiotu inwestycji;
- 3) w przypadku dużych przedsiębiorców nieobjętych europejskim systemem handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla – dla pierwszych czterech lat eksploatacji przedmiotu inwestycji;
- 4) w przypadku dużych przedsiębiorców, jeżeli okres amortyzacji inwestycji nie przekracza trzech lat – dla pierwszych trzech lat eksploatacji przedmiotu inwestycji.

§ 8. 1. W celu obliczenia kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, o których mowa w § 6 oraz w § 7 ust. 1, wartość kosztów oraz korzyści dyskontuje się na dzień udzielenia pomocy.

2. Do dyskontowania stosuje się stopę dyskontową równą stopie bazowej ustalonej przez Komisję Europejską i publikowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, powiększonej o 100 punktów bazowych.

§ 9. 1. Intensywność pomocy nie może przekraczać:

- 1) w przypadku rekultywacji, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 – 100%;
- 2) w przypadku inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 – 60%, z wyłączeniem inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 3;
- 3) w przypadku inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 i 4 – 60%, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 4) w przypadku inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 4–10 oraz ust. 3, podejmowanych w celu, o którym mowa w § 4 ust. 4 pkt 1, jeżeli zakończenie inwestycji następuje:
 - a) wcześniej niż trzy lata przed dniem wejścia w życie standardów ochrony środowiska UE – 15%,
 - b) nie później niż rok i nie wcześniej niż trzy lata przed dniem wejścia w życie standardów ochrony środowiska UE – 10%;
- 5) w przypadku inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 5–10, podejmowanych w celach, o których mowa w § 4 ust. 4 pkt 2–4, oraz inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 3, podejmowanych w celach, o których mowa w § 4 ust. 4 pkt 3 – 50%.

2. Wartość maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 2, 3 i 5, z wyłączeniem pomocy udzielanej na inwestycje, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, podejmowanych w celu, o którym mowa w § 4 ust. 4 pkt 2, podwyższa się:

- 1) w przypadku mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców – o 20 punktów procentowych;
- 2) w przypadku średnich przedsiębiorców – o 10 punktów procentowych.

3. Wartość maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 4, podwyższa się:

- 1) w przypadku mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców – o 10 punktów procentowych;
- 2) w przypadku średnich przedsiębiorców – o 5 punktów procentowych.

§ 10. 1. Pomoc podlega sumowaniu z inną pomocą publiczną lub pomocą *de minimis*, udzielaną na te same koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą, bez względu na jej formę i źródło pochodzenia, w tym ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

2. Całkowita wartość pomocy nie może powodować przekroczenia intensywności pomocy określonej w § 9.

3. Jeżeli całkowita wartość pomocy przekracza 7 500 000 euro, pomoc może być udzielona po zatwierdzeniu jej przez Komisję Europejską.

§ 11. 1. Pomoc może być udzielona pod warunkiem, że wniosek o jej udzielenie został złożony przed dniem rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia.

2. Przez rozpoczęcie realizacji przedsięwzięcia należy rozumieć podjęcie robót budowlanych lub zaciągnięcie pierwszego zobowiązania do zamówienia urządzeń.

3. W przypadku dużego przedsiębiorcy pomoc może być udzielona, jeżeli z dokumentacji załączonej do wniosku o udzielenie pomocy wynika, że przedsięwzięcie bez udzielonej pomocy nie byłoby realizowane ze względu na niewystarczającą jego rentowność.

4. Przepisy ust. 1–3 nie mają zastosowania do inwestycji, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, podejmowanych w celu, o którym mowa w § 4 ust. 4 pkt 2.

§ 12. Pomoc dla średniego oraz dużego przedsiębiorcy znajdującego się w okresie restrukturyzacji przeprowadzanej z wykorzystaniem pomocy publicznej na ratowanie lub restrukturyzację, o której mowa w Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE C 244 z 01.10.2004, str. 2, z późn. zm.), wymaga zatwierdzenia przez Komisję Europejską, chyba że informację o pomocy przekazano do Komisji Europejskiej wraz z notyfikacją projektu pomocy indywidualnej na restrukturyzację.

§ 13. Wnioski o udzielenie pomocy złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia rozpatruje się zgodnie z przepisami rozporządzenia.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Środowiska: *M.H. Grabowski*